

Social Care Space in Social Pedagogy: Propositions for the Conceptual Network

Mikołaj Winiarski

PEDAGOGIUM College of Social Sciences, Warsaw, Poland

ABSTRACT

The local living and educational environment constitutes the fundamental and scaffolding category of social pedagogy in the area of its theory, empirical studies, and widely understood environmental practice. It also constitutes a context for social care space, that is for care, help and social support. These phenomena are predominantly environmental in their character, they are sited in a local space.

The author focuses on the notional categories of care, help and social support. He presents classical approaches to these concepts - dominating in the existing literature on the subject (understood as specific care, help and support practices) - and provides their criticism. His projection (proposition) of defining and describing those notional categories is based on the life situation and interpersonal relation definientia. He defines care as a care relation taking into consideration the specificities of care phenomenon, care situations, and the constitutive attributes of interpersonal relations. He adopts an akin procedure to construct definitions of help and support, as help relations and support relations, as well as their constitutive features; certain similarities of attributes occur here - yet also some significant differences - concerning their nature and social context of occurrence.

Key words: care, help, social support, situation, interpersonal relation, care relation, help relation, support relation, dialogue, cooperation.

Przestrzeo opiekuoczo – socjalna w pedagogice spoecznej – propozycje do siatki pojeciowej

Mikołaj Winiarski

PEDAGOGIUM Wyższa Szkoła Nauk Spoecznych, Warszawa, Polska

STRESZCZENIE

Lokalne środowisko życia i edukacji stanowi fundamentalną i rusztowalną kategorię pedagogiki spoecznej, w obszarze jej teorii, badań empirycznych, a także szeroko rozumianej praktyki środowiskowej. Stanowi ono także kontekst przestrzeni opiekuoczo – socjalnej, czyli opieki, pomocy i wsparcia spoecznego. Zjawiska te najczęściej mają charakter środowiskowy, zlokalizowane są w jakiejś lokalnej przestrzeni.

Autor koncentruje się głównie na kategoriach pojeciowych „opieki”, „pomocy” i „wsparcia spoecznego”. Przybliża ich klasyczne ujęcia, dominujące w dotychczasowej literaturze przedmiotu (rozumiane jako specyficzne działania opiekuocze, pomocowe i wspierające) i odnosi się doń krytycznie. Jego projekcja (propozycja) definiowania i opisu tych kategorii pojeciowych opiera się na definiensach „sytuacja życiowa” i „relacja międzypodmiotowa”. Opiekę określa jako relację opiekuoczą, uwzględniającą swoistości zjawiska opieki, sytuacji opiekuoczych oraz konstytutywne atrybuty relacji międzyludzkich. Podobną drogę postępowania przyjmuje przy konstruowaniu definicji pomocy i wsparcia jako „relacji pomocowych” i „relacji wspierających” oraz ich cech konstytutywnych; występują tutaj pewne zbieżności atrybutów, ale także istotne różnice, dotyczące ich charakteru i spoecznego kontekstu występowania.

Znamiennym rysem tej projekcji jest oparcie tych relacji na dialogu i współpracy podmiotów, tj.: opiekunów – podopiecznych, świadczących pomoc i jej odbiorców, wspierających i wspieranych. Oznacza to szersze ich upodmiotowienie i upedagogicznienie. Namysł nad tymi kluczowymi pojeciami jest próbą wprowadzenia pewnego ładu pojeciowego w obszarze pracy spoecznej i socjalnej.

Słowa kluczowe: opieka, pomoc, wsparcie spoeczne, sytuacja, relacja międzypodmiotowa, relacja opiekuocza, relacja pomocowa, relacja wsparcia, dialog, współpraca.